

הוכן ע"י כולל עיני הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) ilco@dafyom.daf@

חולין דף מ.

השוחרט לשם דברים דלהלן, האם הוי זבחי מתים להאסר בהנאה, או רק שחיתתו פסולה?

לשם בעלי חיים	לשם חמה, לבנה, כוכבים ומזלות	לשם הרים, גבעות נהרות, ומדברות	
זבחי מתים	לרש"י: זבחי מתים ² לתוס': שחיתתו פסולה	שחיתתו פסולה ¹	השוחרט לשמן ממש
זבחי מתים	זבחי מתים	זבחי מתים	השוחרט לשם השר שלהם

חולין דף מ:

על מי הקושיא "אי הכי מאי איריא חטאת לישמעעין זבח"?

ומה ביאורה?	על מי הקושיא?	
דלמה נקט חטאת העוף שהכשרה בסימן אחד	על הברייתא	ללשון הראשון ברש"י ³
דלמה נקט חטאת - דבר שאין לבעלים חלק בו	על רב הונא	ללשון השני ברש"י ⁴

במה נחלקו האמוראים דלהלן בסוגיא?

השוחרט סימן אחד בבהמה שאינה שלו	האם חטאת הוי כבהמה שלו?	
אסרה	לא הוי שלו	לרב הונא
לא אסרה	הוי שלו	לר נחמן ודעימיה

¹ ומבואר ברש"י (ד"ה דאמר לשום הר), דכיון שאין ההרים נעשים אלהות, הלכך לשמן לא מיקרי זבחי מתים, ומה שבכל אופן הוא פסול - הוא מדרבנן, דדמיא לשחיטה לשם ע"ז ומיחלפא בה.

² רש"י מפרש גבי בעלי חיים, דאף שהם עצמן לא נאסרים להדיוט במה שעבדו להם, מ"מ אלהות מיקרי והשוחרט לשמן הוי זבחי מתים, והביא דוגמא לזה מדכתיב "וראית את השמש ואת הירח ואת הכוכבים וכל צבא השמים", וכן דייקו תוס' (ד"ה הר) כשיטתו דס"ל שהם נקראים אלהות, ולכן השוחרט להם (ולא למזל שלהם) הוי זבחי מתים ונאסר בהנאה. ועי' רש"י על הגמ'.

³ אחר שהעמידה הגמ' בחטאת העוף, הקשתה לרב הונא שאמר שהשוחרט לע"ז נאסר כבר במעשה כל דהו, הא לא הוי קדשים ומה שייך עוד איסור שחוטי חוץ. ותירצה "באומר בגמר זביחה הוא עובדה". ועל זה הקשתה, "אי הכי מאי איריא חטאת לישמעעין זבח", פ"י מזה שנקט חטאת ש"מ שמיירי בחטאת העוף דרק חטאת או עולה באים מן העוף (ובעולה לא מיירי דהיא צריכה ב' סימנים), ולמה לא נקט זבח. וקושיא זו היא על הברייתא גם ללא דברי רב הונא.

⁴ ללשון זו מקשה הגמ' על רב הונא, הסובר שגם בהמת חברו נאסרת במעשה כל שהו, ואוקימנא באומר בגמר זביחה הוא שוחטה, וקשה, א"כ גם בדבר שהוא שלו כמו שלמים ג"כ כל האיסורים באם כאחד, אלא ע"כ שנקט חטאת לומר שדבר שאינו שלו אינו נאסר בכלל, ולא מיירי באומר שבגמר זביחה הוא שוחטה.